

PvdA Brummen-Eerbeek

Verkiezingsprogramma 2022-2026

Stem sociaal. Kies PvdA.

Inleiding

Waar we voor staan

In vier jaar tijd kan er veel veranderen. Corona houdt het land nog in haar greep. We gaan van lockdown naar lockdown. Maar daar blijft het niet bij: woningnood, toenemende ongelijkheid in inkomen en kansen, stikstof, klimaat en de zorgen om de zorg. Dit zijn stuk voor stuk onderwerpen die de inwoners van onze mooie gemeente raken. Hier moet de komende jaren actie op ondernomen worden.

Natuurlijk, de gemeente Brummen heeft niet alle oplossingen in huis, maar ze kan daar wel flink aan bijdragen. Samen met inwoners werken aan goede zorg en ondersteuning, bestrijding van eenzaamheid, behoud van werk, de bouw van betaalbare woningen en goede afspraken met de woningstichting, de energietransitie, duurzame landbouw en het verbeteren van biodiversiteit. Kortom; de PvdA vindt dat er in de gemeente Brummen genoeg te doen is in de komende vier jaar.

Uitgangspunt is dat we het samen met de inwoners, jong en oud, gaan doen. Samen werken aan een gezonde wereld waar iedereen een fatsoenlijk bestaan heeft. Voor ons draait het daarbij nog altijd om solidariteit. Niet alleen voor nu, maar ook met en voor de toekomstige generaties. Je komt op voor elkaar. Dat is waar de PvdA voor staat. Daarvoor vragen we uw steun en uw stem op de partij.

Van Links naar rechts: Maroesja Elshof-Kablau, Annika van Klinken, Margo van Enck-Hulleman, Simone Cox en Cathy Sjerps.

1. Een sociale gemeente

De gemeente Brummen is een sociale gemeente en de PvdA vindt dat dat zo moet blijven. Ondanks de druk op de begroting wil de PvdA de kansen voor kwetsbare mensen vergroten. Mensen mogen niet de dupe worden. Voor ons geldt: iedereen heeft recht op goede zorg en ondersteuning. Niet om wie je bent, maar om wat je nodig hebt. Het PvdA-ombudsteam komt het nog steeds tegen: mensen staan in de kou, want ze zijn de weg kwijtgeraakt in het doolhof van regels.

De komende vier jaar zal de arbeidsmarkt in beweging blijven. Wij willen een actief scholings- en participatiebeleid, zodat inwoners niet noodgedwongen aan de kant komen te staan.

Hier staan we voor:

- Corona is nog niet weg. Dus wij bezuinigen niet verder op de zorg. Iedereen die zorg nodig heeft, krijgt zorg.

- Corona zorgt voor veel eenzaamheid. Vooral bij ouderen en mensen met een kwetsbare gezondheid. We ondersteunen van harte initiatieven die daar iets aan doen.
- We willen dat de wachtlijsten voor de Wet maatschappelijke ondersteuning (WMO) opgelost worden.
- We vinden het onacceptabel dat in de jeugdzorg wachtlijsten zijn ontstaan.
- We bezuinigen niet op minimabeleid.
- Preventie en er op tijd bij zijn zodat kleine problemen snel aangepakt kunnen worden voordat het grote problemen worden.
- Toegewezen vluchtelingen en statushouders zijn welkom. Wij willen dat de gemeente er alles aan doet om ze mee te laten doen aan de samenleving.
- Mensen moeten kunnen rekenen op een solide sociaal vangnet. Dat betekent een actieve armoedebestrijding met goede schuldhulpverlening en aandacht voor stille armoede. We willen graag dat mensen weer snel op hun eigen benen kunnen staan.
- We gaan de aankomende vier jaar werken aan een actief scholings- en participatiebeleid voor mensen die langs de kant staan, omdat wij ál onze inwoners proberen te helpen.

2. Iedereen doet mee

Het is belangrijk dat iedereen mee kan doen, maar dat moet dan wel mogelijk zijn. Dat heet inclusie. Een beperking, psychische kwetsbaarheid, huidskleur, gender etc. moet geen reden zijn om mensen uit te sluiten, maar juist om verbondenheid te creëren.

We willen daarbij gebruikmaken van de kennis en ervaring van de betrokken inwoners door een inclusieraad in te richten. Deze inclusieraad adviseert over toegankelijkheid, communicatie huisvesting en alle andere zaken die belangrijk zijn voor inwoners met een beperking of psychische kwetsbaarheid. Iedereen die een bijdrage wil leveren, wordt betrokken bij de lokale-inclusie-agenda.

Hier staan we voor:

- Wij richten een inclusieraad in die college en raad adviseert, bijvoorbeeld over toegankelijkheid van de openbare ruimte en het voorzieningenbeleid voor mensen met een beperking.
- Samen met inwoners, Stichting Welzijn Brummen (SWB), de bibliotheek en het onderwijs ontwikkelen we een inclusieagenda waarbij we vanzelfsprekend gebruikmaken van de ervaringen die er zijn. Zowel binnen als buiten de gemeente.
- Toegankelijkheid is meer dan voldoen aan het bouwbesluit of de normen van de openbare ruimte. De organisatie besteedt hier bij het toetsen van plannen aandacht aan.

3. Sport en Cultuur

Sport en cultuur; ze brengen mensen bij elkaar. Door daarin te investeren, investeren we in de gezondheid van mensen. Want gezond zijn en gezond blijven hangt van meer af dan van goede zorg bij ziekte. Sporten, zingeving en bezig zijn met je hobby, houden je jong en gezond. Dat wordt positieve gezondheid genoemd. De PvdA vindt dit waardevol en wil dit stimuleren. Sport en cultuur bevordert bovendien participatie en sociale samenhang: Van jong tot oud en van arm tot rijk. Het houdt de boel bij elkaar. Het is daarom belangrijk dat cultuur en sport voor iedereen toegankelijk zijn. Ook voor mensen met een laag inkomen of een lichamelijke of verstandelijke beperking. De PvdA wil blijven investeren in de sportverenigingen, de culturele stichting, de bibliotheek, de SWB, samen met al die vrijwilligers die onbetaald, onbetaalbaar werk doen.

Hier staan we voor:

- Iedereen moet kunnen sporten en deelnemen aan cultuur. Dus ook mensen met een laag inkomen of met een lichamelijke of verstandelijke beperking. Verenigingen die zich daarvoor inzetten, moeten ondersteund worden.
- Het PvdA-ombudsteam richt een meldpunt in, waar mensen kunnen aangeven waar het knelt bij deelname aan sport en/of cultuur.
- De bibliotheek in Brummen én Eerbeek blijft open en dat geldt ook voor het zwembad.
- SportKompas is en blijft onze partner. Samen brengen we onze inwoners in beweging. We moeten opletten dat de bedrijfsmatige aanpak niet ten koste gaat van hun hoofdtaak; het ondersteunen van de verenigingen.
- Laaggeletterdheid moet de wereld uit, te beginnen in Brummen. Bibliotheek en maatschappelijk werk moeten samen aan slag.
- Jeugd heeft de toekomst. De sportcoach en het Cultuurpunt blijven.

4. Bouwen met impact

Ook in Brummen is de woningmarkt op hol geslagen. Koopwoningen zijn met een gewoon inkomen onbetaalbaar geworden. De wachttijden voor een sociale huurwoning zijn enorm en huurwoningen in het middensegment zijn er niet of nauwelijks. Terwijl een goed en passend dak boven je hoofd toch ook bij ons in de gemeente een haalbare én betaalbare kaart zou moeten zijn. Voorop staat dat een groot deel van de oplossing vanuit Den Haag moet komen. Maar ook hier geldt dat we wel moeten doen wat we kunnen doen. Nu er in de gemeente Brummen weer ruimte is om te bouwen kunnen we aan de slag. Maar liefst 900 woningen worden gebouwd in de komende jaren. Samen bouwen aan leefbare dorpen en buurten waar je echt 'thuis' bent. Ook met Collectief Particulier Opdrachtgeverschap (CPO), waarbij inwoners zelf aan de slag gaan. In Hall is het goede voorbeeld gegeven.

De PvdA wil slim bouwen. Dat noemen we bouwen met impact. Iedereen, jong en oud, moet een kans krijgen om een stap vooruit te maken. Voor de één is dat een grotere woning. De ander wil juist kleiner wonen. Daar gaan we bij helpen. We willen woningen bouwen die de woningmarkt weer in beweging zetten en de doorstroming bevorderen, want zo komt er een goede woning voor iedereen. De leefbaarheid, het verenigingsleven en de voorzieningen zijn namelijk het meest gebaat bij een mix van jongeren, gezinnen en ouderen. Dat kan met maatwerk.

Hierbij willen we bijzondere aandacht vragen voor de ouderen waarvan de kinderen zijn uitgevlogen. Zij blijven vaak in een relatief grote woning wonen. Een aantal van hen wil best verhuizen 'naar iets dat kleiner is en beter past bij de nieuwe fase in hun leven', maar die woningen moeten er dan wel zijn. Zo'n woning dient ook een verbetering te zijn voor een redelijke prijs. Dit is bijvoorbeeld een comfortabele woning met een lagere energierekening. Dit is ook een mooi punt voor de prestatieafspraken met Veluwonen en de huurdersvereniging 'Samen Een'.

Hier staan we voor:

- Een sociaal woningbouwprogramma. Van de 900 te bouwen woningen is minstens 60% sociaal of betaalbare huur of koop.
- Veluwonen en de huurdersvereniging 'Samen Een', zijn en blijven, samen met inwoners, voor ons de belangrijke partners.
- Bij grootschalige bouw moeten projectontwikkelaars en bouwers garanties afgeven voor het percentage betaalbare huur en of koop.
- We bouwen multifunctionele, duurzame en energie neutrale woningen en huurwoningen.
- Woningbouw in alle kernen. Dat is belangrijk voor het verenigingsleven, basisscholen en andere ontmoetingsplekken.
- De gemeente voert actief woningbeleid. Ook bij lastige doelgroepen en woningbouwlocaties. Het Rijk heeft daar miljarden voor klaar liggen.

5. Brummen & Eerbeek

Brummen heeft veel te bieden: Een historisch marktplein, een fijne woonomgeving, een bibliotheek, de SWB, een gezondheidscentrum en een station waarmee je in een mum van tijd naar Arnhem of Zutphen reist. Toch zijn er in Brummen nog mogelijkheden voor verbetering, Zoals betaalbare woningen op de Elzenbos en appartementen rond het Van Limburg Stirumplein. Daarnaast liggen er volop kansen voor een compact en gezellig centrum, op en rond het Marktplein en de Ambachtstraat, waar bewoners en toeristen graag komen. Je ziet het al op de terrassen. Brummen bruist!

In Eerbeek wordt gewoond én gewerkt. Het dorp barst van de activiteit! Als het aan de PvdA ligt, kan daar nog een schepje bovenop. Nu Eerbeek van het slot is, werken inwoners samen met provincie, industrie en gemeente aan nieuwe plannen voor het dorp, voor een mooi en veilig bereikbaar centrum met goede voorzieningen, voor behoud van werkgelegenheid en met inzet van duurzame energie. Bovendien liggen er mooie kansen voor de Eerbeekse beek, het verkeer, de woningbouw en recreatieve routes. We mogen nu wel eens aan de slag.

Brummen én Eerbeek

We moeten ophouden om het kanaal als een 'grens' te zien. Laten we ernaar kijken als een mooie brug naar elkaar toe. Er valt heel veel van elkaar te leren. Kijk bijvoorbeeld naar de lokale ondernemers. Die laten zich niet door 'grenzen' niet tegenhouden. Er zijn veel mooie initiatieven en evenementen waar wij een steentje aan bij kunnen dragen. De (Ondernemingsvereniging Brummen) OVB en de (Ondernemingsvereniging Eerbeek) OVE verdienen ook in de komende jaren onze steun. Zeker nu de gevolgen van de coronapandemie er ook bij hen flink inhakken.

Hier staan we voor:

- ➔ Eerbeek kan wel wat bomen en struiken gebruiken. We gaan samen met inwoners ruimte maken voor nieuw en fris groen.
- ➔ Eerbeek en 'De Papier' leven sinds jaar en dag samen in een-en-hetzelfde dorp. Dat betekent dat ook de industrie zich zal moeten inzetten voor de leefbaarheid van het dorp. Bijvoorbeeld met het delen van warmte en energie, maar ook met oplossingen moet komen voor overlast en logistiek.
- ➔ Er ligt al jaren een kans om samen met de inwoners iets moois te maken van het Van Limburg Stirumplein en de markt. Nu aan de slag!

6. Waar kleine kernen groot in zijn

Eén ding is zeker: de kleine kernen leven. De inwoners zetten zich in voor hun dorp en buurtschap. Het resultaat mag er zijn. Er zijn tal van activiteiten. Er worden plannen gemaakt om de leefbaarheid te vergroten, voor het behoud van de scholen, voor veiliger verkeer of voor nieuwe woningen. Dat is in de allereerste plaats aan al die inwoners zelf te danken. Geweldig gedaan! Maar ook de gemeente heeft een rol. Die moet meedenken en meedoen! Want alleen samen kom je verder! De PvdA blijft zich daarvoor inzetten, want alleen met goed overleg door gemeentelijke organisatie en bestuur komen zulke prachtige burgerinitiatieven tot een goed einde.

Hier staan we voor:

- Als de school uit de kleine kern verdwijnt, verdwijnt ook vaak het leven uit de kern. We gaan er samen met ouders, kinderen en leerkrachten alles aan doen om de scholen voor de kernen te behouden.
- Zelf aan de slag met betaalbare woningbouw. Ook in de kleine kernen zoeken we ruimte voor Collectief Particulier Opdrachtgeverschap (CPO).
- De kracht van de kleine kernen zit in de betrokkenheid van de inwoners bij elkaar. Dus ook hier moet de gemeente zich inzetten om het verenigingsleven te ondersteunen. Zo blijft het specifieke karakter van iedere kern behouden.

7. Duurzaam landschap en voedseltransitie

Wie van de Veluwe naar de IJssel wandelt, loopt door een unieke afwisseling van landschappen. Het Veluwemassief, de Veluweflank, de ontginningen, de landgoederenzone, de oeverwal en tot slot, de uiterwaarden. Ze hebben allemaal hun eigen kwaliteiten. Inwoners en toeristen kunnen er over meepraten. Maar toch staat het landschap nog steeds onder druk. Stikstof, CO₂, schaalvergroting en bodemuitputting zijn grote onderwerpen waar de gemeente Brummen omwille van een echt duurzame toekomst een bijdrage moet en kan leveren. In ons programma van vier jaar geleden stond het zo: “Landgoederen blijven niet vanzelf in de benen. De natuur, toch een visitekaartje voor onze gemeente, vraagt ook in de toekomst investeringen voor behoud en ontwikkeling. Ook de landbouw verandert in hoog tempo. Dat biedt ook kansen. In dit verband kun je denken aan het stimuleren van het ontwikkelen van een voedselnetwerk: duurzaam voedsel geproduceerd met burgerparticipatie door lokale agrarische ondernemers. Daar staan we nu nog steeds voor.

Het zijn grote en complexe opgaven die we alleen samen met alle betrokkenen, agrariërs, inwoners, ondernemers, maatschappelijke organisaties en andere overheden tot een oplossing kunnen brengen. De PvdA vindt dat de gemeente Brummen daar volop aan mee moet doen. De voorbeelden zijn er al, zoals Waardevol Brummen en de natuurontwikkeling in de IJsselstrangen.

Hier staan we voor:

- Samen met agrariërs, inwoners, provincie en waterschap werken we de plannen uit voor verbetering van de biodiversiteit, de klimaatadaptatie en de droogtebestrijding. Waardevol Brummen is een waardevol voorbeeld.
- Voedsel dat lokaal is geproduceerd is gezond en duurzaam. We stimuleren lokale voedselketens. We brengen de partijen letterlijk aan tafel.
- Met natuurlijk groenonderhoud geeft de gemeente het goede voorbeeld.

8. Duurzame kringlopen en energie

Als samenleving overleven we alleen als er echte keuzes worden gemaakt op het gebied van duurzame energie en duurzame kringlopen. Dat is een

wetenschappelijke conclusie die jammer genoeg nog niet bij iedereen in de volle omvang is ingedaald. Die echte keuzes vragen om lef en verantwoordelijkheid voor nu, maar ook voor de toekomstige generaties.

Ook bij ons in de gemeente moeten we een substantiële bijdrage gaan leveren aan het oplossen van de klimaatproblematiek. Dat begint bij energie besparen; alles wat je niet verbruikt, hoef je ook niet op te wekken. De gemeente zal zich actief inzetten om zowel de particuliere als de sociale woningen in Brummen verder te verduurzamen. Verder is het zeker dat we voor de korte termijn niet om zon- en windenergie heen kunnen. Daar zullen we dus ook in Brummen ruimte voor moeten maken. Maar wel onder strikte voorwaarden. Dat betekent: passend in het landschap en met een vergunning voor maximaal dertig jaar, waarna de installatie op kosten van de eigenaar wordt afgebroken. Want Brummen wil niet met de 'schillen en de dozen' blijven zitten.

Een andere voorwaarde is, dat er bij grootschalige zonne-energie een combinatie gezocht wordt van verbetering van biodiversiteit en bodemkwaliteit en verschillende vormen van participatie. En, last but not least, de sterkste schouders dragen de zwaarste lasten. Zeker in een tijd dat explosieve prijsstijgingen van gas en elektriciteit de mensen met de meest smalle beurs het hardste raakt. Een tweoudergezin met twee pubers heeft met een bijstandsuitkering per week slechts iets meer dan 100 euro voor voeding. De gestegen energieprijzen, maar ook de inflatie hebben een impact op wat er bij het gezin op tafel komt.

Circulariteit moet, wat de PvdA betreft, een topprioriteit worden. Afval bestaat niet is al jaren dé slogan. Want afval is in de eerste plaats een grondstof. Dat levert steeds meer op: een schoner milieu, nieuwe producten en prima banen. Dat geldt niet alleen voor het afval van huishoudens. Het geldt ook voor de industrie. Ook de Papierindustrie in Eerbeek kan een bijdrage leveren. Papier wordt immers papier. De PvdA vindt dat de gemeente samen met de provincie en de industrie mee moet denken over het 'echt' sluiten van de kringloop. Het gebruik van water en warmte in het project Duurzaam Water van Industriewater Eerbeek is een mooi vertrekpunt. Maar dat moet en kan beter. Om de papierindustrie van warmte te voorzien, kan geothermie een goede oplossing zijn. In de komende periode moet dit verder worden onderzocht en, indien mogelijk, worden ontwikkeld. Dit levert niet alleen een grote bijdrage aan de duurzame productie van papier op, maar ook aan de verwarming van huis.

Hier staan we voor:

- De prijzen van gas en licht zijn niet alleen geëxplodeerd, maar de meeste huizen zijn ook nog steeds slecht geïsoleerd en nog lang niet van het gas af. We gaan samen met inwoners, de woningstichting en de lokale energiecoöperatie verduurzamen en besparen.
- We maken gebruik van de miljarden die Den Haag heeft vrijgemaakt en isoleren in de komende vier jaar 2.000 woningen. Dat bespaart en levert ook nog eens banen op.
- De huishoudens die kampen met echte energiarmede zijn aan eind van dit jaar in kaart gebracht. Dat geeft richting aan de verduurzaming van de woningen.
- We zorgen dat het afvalplan gaat werken. 10 kg. Restafval per huishouden in 2030!
- De woningen en de papierindustrie hebben warmte nodig. Samen zoeken we naar de mogelijkheden van geothermie. Duurzame warmte van moeder Aarde.

9. Participatie

De inwoners van onze gemeente verwachten veel van de gemeente Brummen. En terecht. Maar echte resultaten en goed sociaal beleid bereik je

alleen door met de inwoners samen te werken. Dan moet je weten wat er leeft. Ook bij de inwoners die niet direct van zich laten horen. Daar maakt de PvdA ook in de komende jaren weer werk van. Tegelijkertijd moet ook duidelijk zijn dat we niet meedoen aan populisme. Het besturen van een gemeente is geen 'u vraagt, wij draaien'. De wereld is ingewikkeld, de belangen verschillend en makkelijke besluiten bestaan niet. Daar is de politiek voor bedoeld. Dat doet soms pijn, maar niet besluiten is geen optie. Wij zijn altijd en overal op aanspreekbaar.

Hier staan we voor:

- We willen de initiatieven van iedereen aanmoedigen. Er zit veel denk- en doekracht bij onze inwoners. Samen plannen maken voor een leefbaar en duurzaam buurt en dorp. De gemeente Brummen staat open voor initiatieven en ideeën.
- Wij zijn voorstander van het "Right to Challenge". Dat betekent dat als inwoners aangeven dat zij gemeentelijke klussen zelf mooier, beter en ook nog eens tegen hetzelfde bedrag kunnen doen, dan geven wij ze een kans.
- Wie ons wil spreken, krijgt ons te spreken. De deur van PvdA staat altijd open.

10. Bestuur en Financiën

De taak van de gemeente als lokale overheid is ingrijpend veranderd. Steeds meer taken op het gebied van zorg, welzijn, werk en inkomen zijn vanuit het Rijk naar de gemeenten overgeheveld. De gemeente Brummen komt uit een periode van zware bezuinigingen. Met de ingrijpende maatregelen is de gemeente Brummen weer op weg naar financieel gezonde situatie. Een bestuurskrachtonderzoek, uitgevoerd door bureau Berenschot, is inmiddels afgerond. En ook de provincie Gelderland heeft het verscherpt toezicht opgeheven. We kunnen weer op eigen benen staan.

Het is denkbaar dat sommige uitgaven in het sociaal domein, zoals (jeugd)zorg en participatie, ook de komende jaren sneller zullen stijgen dan de budgetten die de gemeente Brummen daarvoor van het Rijk krijgt. Als PvdA zullen we zorgvuldig met ons geld blijven omgaan. Dat betekent dat er niet altijd invulling kan worden gegeven aan (nieuwe) ambities. Menselijke, duurzame en maatschappelijke meerwaarde moet zwaar meewegen in de financiële afwegingen. Zorg die nodig is zal altijd gegarandeerd blijven.

Hier staan we voor:

- ➔ Een betrouwbare en transparante gemeente, die staat voor een Brummense samenleving waarin plaats is voor iedereen.
- ➔ Dat inwoners centraal staan in de dienstverlening van de gemeente. Dat moet niet alleen blijken uit praktische zaken als informatie op de gemeentelijke website of de openingstijden van het gemeentehuis of servicepunt. De gemeente zorgt voor goed beveiligde informatiesystemen zodat de privacy van burgers gewaarborgd is.
- ➔ De gemeente werkt (ambtelijk) samen met de buurgemeenten als dit tot een betere kwaliteit van producten, diensten en kostenvoordelen leidt.